

Opgaveudvalg

Fremtidens

Charlottenlund Strandpark



Anbefalinger

"Vi værner om vores kulturarv, vores arkitektur og vores blå og grønne åndehuller – og skaber samtidig plads til liv, initiativ og nye muligheder."

Uddrag af Kommunalbestyrelsens vision for Gentofte
– mere livskvalitet og fællesskab hele livet

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Charlottenlund Strandpark i dag	4
Strandparkens rum.....	4
Strandparkens beskyttede arealer	5
Identificerede kvaliteter i strandparken	6
Vision for Charlottenlund Strandpark	7
Idekatalog	9
Funktion og faciliteter.....	10
Strand og hav.....	11
Park og skov	12
Kultur og natur.....	13
Design, æstetik og helhed	14
Sammenhæng og tilgængelighed	15
Fort og campingplads	17



Indledning

Charlottenlund Strandpark har en særlig betydning for mange borgere i Gentofte. Det gamle militæranlæg og den omkringliggende park har siden 1932 været et centralt rekreativt område, og stranden, skoven og de store åbne græsflader har gennem generationer dannet ramme om både hverdagsbrug, sommerliv og sociale aktiviteter. Den intense brug og den udsatte placering ud mod Øresund har imidlertid slidt på området.

Med Gentofte Kommunes overtagelse af strandparken fra Naturstyrelsen i 2024 er der skabt nye muligheder for at udvikle området, så det både kan afspejle sin historie og imødekomme nutidens behov. Indsatsen skal balancere mange hensyn: natur- og strandbeskyttelse, fredningen af Charlottenlund Fort, klimatilpasning, sammenhængen med de øvrige omgivelser og de mange forskellige aktiviteter og brugergrupper, der i dag gør strandparken levende.

Opgaveudvalg Fremtidens Charlottenlund Strandpark

Opgaveudvalget Fremtidens Charlottenlund Strandpark har arbejdet med at sætte retning for denne udvikling. Med et lokalt og brugerorienteret perspektiv har udvalget gennem fire møder undersøgt strandparkens identitet og potentialer gennem besøg i området, inspirationsoplæg og fælles idéudvikling. En digital borgerinddragelse med 107 deltagere har desuden givet indblik i de mange ønsker, behov og interesser der præger området.

På baggrund af dette arbejde præsenterer udvalget en samlet vision for Charlottenlund Strandpark samt et idékatalog med forslag til pejlemærker for den videre udvikling og konkrete idéforslag, der peger på, hvordan visionen kan omsættes til praksis. Formålet er at inspirere til en kommende helhedsplan for en moderniseret og attraktiv Charlottenlund Strandpark.

Et lokalområde med mange forskellige brugere

Charlottenlund Strandpark bruges i dag af mange grupper med forskellige behov og ønsker. Fælles for brugerne er, at de søger det særlige, som Strandparken kan i forhold til kommunens øvrige strandarealer. Det mere fredelige åndehul, hvor fællesskabet i lokalområdet, respekten for hinanden og brugergrupperne imellem føles stærkere. Det skaber en levende mangfoldighed, men særligt hunde, cykler, musik og træning på stien nævnes som noget, der kan skabe konflikter i strandparken. Opgaveudvalget vurderer, at nogle af disse konflikter kan mindskes gennem aktivitetsbaseret indretning, bedre informationsindsatser og hensynsfuld adfærd i hverdagen. Samtidig er der en erkendelse af, at ikke alle konflikter kan løses gennem fysisk indretning alene, da nogle udfordringer skyldes (måske uforvarende) overtrædelser af gældende regler. I visionen for fremtidens strandpark lægges derfor vægt på at skabe rammer, der gør det lettere for de forskellige brugergrupper at være til stede på samme tid – med respekt for både hinanden, ro, aktivitet og natur.

Klimatilpasning

Spørgsmål om stormflodssikring, diger og tekniske løsninger ligger uden for udvalgets opgave og behandles i andre kommunale spor. Udvalget har derfor ikke forholdt sig til valg af konkrete løsninger for kommende kystbeskyttelse og regnvandshåndtering. Udvalget har dog været opmærksom på, at de kommende projekter vil få betydning for strandparkens udformning, og at visionen derfor skal kunne fungere i samspil med de løsninger, der besluttet politisk og teknisk.

Charlottenlund Strandpark i dag

Charlottenlund Strandpark er en del af et større sammenhængende grønt område, der omfatter Charlottenlund Skov, Forstbotanisk Have og selve strandparken.

Strandparkens rum

Charlottenlund Slotshave og Skov strækker sig langs Strandvejen og danner en grøn afgrænsning mod vest. Mod øst åbner Øresund sig med sine brede udsigter, og Strandparken skaber en naturlig forbindelse mellem skoven og havet, tydeligt præget af Charlottenlund Fort, der rejser sig markant i landskabet.

I strandparkens sydlige ende har særligt indgangspartiet en skovlignende karakter, som binder strandparken og skoven sammen. Her findes faciliteter som toiletter, ishus, bil- og cykelparkering samt campingpladsens lille butik/café. Et mindre græs- og strandareal ligger ud mod Øresund.

Charlottenlund Fort ligger centralt i området og rummer det gamle militæranlæg med volde og kanonstillinger, en restaurant og en offentlig campingplads. Adgangen til fortet kan kun ske via to broer, som begge er placeret i den sydlige ende.

Mod øst mellem fortet og Øresund ligger et smallere græsareal og sandstrand. Her findes forskellige faciliteter som udendørsbruser, servicebygning med offentligt toilet, plads til foreninger og sportsklubber samt (privatudlejede) trænings- og saunafaciliteter. Der er desuden kajakudlejning, ishus, livredderhus og badebro med rampe. Kystsikringen på denne strækning består af ældre afstensætninger og træsveller.

Nord for Charlottenlund Fort findes et stort græsareal samt et smalt strandstykke. Her bevæger den historiske akse sig fra slottet ned til stranden. Ved kysten består kystsikringen også her af ældre afstensætninger og træsveller. Græsarealet anvendes fleksibelt, især i sommersæsonen til ophold, cirkus mv. Der findes en bålplads, og i den nordligste spids findes udendørs offentlige træningsfaciliteter, adgang til den private forening Charlottenlund Søbad og stiadgang til krydsningen af Kystvejen til café Jorden Rundt.



Strandparkens beskyttede arealer

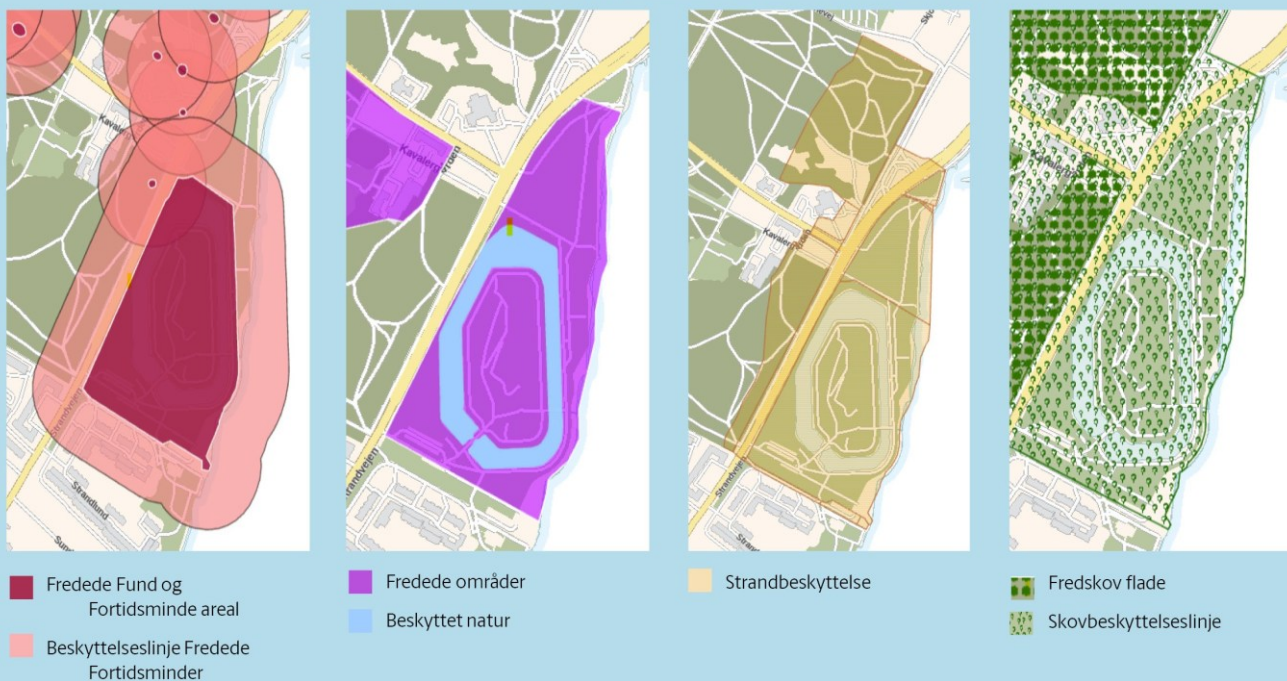
Det meste af strandparken er beskyttet som naturbeskyttelsesområde, og strandparkens kystnære placering betyder desuden, at den er omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Hertil kommer, at Charlottenlund Fort og de omkringliggende arealer er fredede som fortidsminde.

Disse omfattende og overlappende fredninger har stor betydning for, hvordan området kan udvikles, og hvilke ændringer der kan gennemføres. Tiltag, der andre steder i kommunen kan realiseres relativt enkelt, kan her kræve omfattende myndighedsbehandling og detaljeret dokumentation. I praksis betyder det bl.a., at der som udgangspunkt ikke må opføres nye bygninger, og at ansøgninger om ændringer kan resultere i afslag, hvis de strider mod beskyttelsesreglerne.

Beskyttelserne skal bl.a. sikre områdets natur- og landskabsværdier samt kulturhistoriske kvaliteter. Derfor kræver både midlertidige og permanente indgreb en særskilt vurdering fra kommunen og ofte også fra andre relevante myndigheder som Kystdirektoratet og Slots- og Kulturstyrelsen.

Da flere myndigheder skal inddrages på grund af de forskellige beskyttelseslag, bliver processen mere kompleks og kan medføre længere sagsbehandlingstid.

Eksempler på fredninger i Charlottenlund Strandpark



Identificerede kvaliteter i strandparken

Der er mange kvaliteter i Charlottenlund Strandpark, og borgerne er glade for, hvordan området fungerer i dag. Det fremgår af kommentarerne på den hjemmeside, der er blevet anvendt til at indhente input til opgaveudvalgets arbejde. Samtidig peges der dog på, at strandparken fremstår nedslidt og usammenhængende. Helt overordnet ønskes mere attraktive og æstetiske rammer.

På baggrund af input fra den digitale borgerinddragelse og udvalgets egne analyser har opgaveudvalget derfor identificeret de kvaliteter, som bør kendetegne fremtidens strandpark. Disse kvaliteter er udpeget som de vigtigste og mest grundlæggende elementer, der både fastholder parkens eksisterende styrker og skaber en mere sammenhængende, robust og velfungerende helhed.

1. Hav, strand, park, fort, natur, skov, kulturhistorie

Hav, strand, park, fort, natur, skov og kulturhistorie udgør strandparkens hovedelementer. De rummer både badeforholdene, nærheden til skoven, naturværdierne, områdets historie og det særlige ved, at der er tale om en strand med store græsarealer. Det er kombinationen af disse elementer, som tilsammen skaber strandparkens grundlæggende identitet og gør den til noget særegent.

2. Forbindelser

Gode forbindelser er afgørende for at skabe sammenhæng både internt i Strandparken og mellem parken og de omkringliggende områder. Dette omfatter bedre kobling mellem skov og park, fremhævelse af historiske akser samt optimering af gang- og stiforbindelser og adgangsmuligheder til vandet.

3. Aktiviteter/faciliteter

Muligheden for både rekreative og aktive friluftaktiviteter er central for brugen af Strandparken. Den fleksible anvendelse af området er en kvalitet, som bør fastholdes, samtidig med at de eksisterende faciliteter generelt bør forbedres og opgraderes. Bedre faciliteter kan sikre, at parken kan rumme et bredt spektrum af aktiviteter året rundt.



Vision for Charlottenlund Strandpark

Charlottenlund Strandpark skal være et grønt og attraktivt åndehul mellem hav og skov, hvor man mødes med respekt for hinanden og området – et sted til både bevægelse og rekreation, sommerliv og vinterro. Her mødes de åbne græsflader med kystens strandliv, skovens lyde, parkens kulturhistorie og et enkelt, smukt landskabsdesign, der tilsammen skaber en levende og tilgængelig strandpark for alle – året rundt.

Funktion og faciliteter

Strandparken skal have æstetiske faciliteter, der fungerer året rundt og understøtter både historie, rekreation, aktivitet og foreningsliv.

Aktivitetsbaseret tænkning skal bidrage til at sikre god afvikling af både nuværende og fremtidige aktiviteter, som bør relatere sig til strand og park og ikke virke 'tivoliserende'. Bygninger og servicefunktioner skal være velholdte og tilgængelige.

Strand og hav

Bedre sandstrand og gode adgangsforhold og faciliteter skal sikre, at havet er tilgængeligt for alle hele året. Stranden og kysten skal give indbydende badeforhold.

Park og skov

I strandparken komplementerer skov og park hinanden. Skovkarakteren i den sydlige del skaber en naturlig overgang til Charlottenlund Skov, mens parkens store, åbne græsarealer i den nordlige inviterer til ophold, fællesskab og aktivitet.

Beplantningen skal passe til det kystnære område – og understøtte karakteren af de forskellige dele af området.

Kultur og natur

I strandparken skal områdets kulturhistorie og naturværdier træde tydeligt frem. Fortets kulturmiljø, de historiske akser og det grønne landskab skal forstærkes og formidles, så historie, kultur og natur både skaber identitet og opleves som en samlet fortælling.

Design, æstetik og helhed

Sammenhængen mellem skov, strand, fort og park skal styrkes og fremstå som en æstetisk helhed med et klart og gennemgående designsprog. Materialer, bygninger, inventar og stier skal spille harmonisk sammen og skabe et enkelt, roligt og indbydende udtryk.

Sammenhæng og tilgængelighed

Det skal være let og intuitivt at bevæge sig i parken. Stier og adgangsveje skal være diskret belyst og følge naturlige bevægelsesmønstre og skabe gode forbindelser mellem skov, strand, fort og park for både gående, cyklister og besøgende med særlige behov.



Idekatalog

Idekataloget har til formål at inspirere til en kommende helhedsplan for en moderniseret og attraktiv Charlottenlund Strandpark.

I løbet af opgaveudvalgets arbejde har der tegnet sig seks overordnede temaer, som er centrale for fornyelsen af Charlottenlund Strandpark. De seks temaer - Funktion og faciliteter, Strand og hav, Park og skov, Kultur og natur, Design, æstetik og helhed samt Sammenhæng og tilgængelighed – udgør tilsammen fundamentet for visionen for fremtidens strandpark.

I det følgende uddybes hvert tema gennem pejlemærker og konkrete idéforslag, der peger på, hvordan visionen kan omsættes i praksis.

Funktion og faciliteter



Pejlemærker:

- Strandparkens store, åbne friarealer til fleksibel rekreativ brug er et vigtigt og karakteristisk element i den nuværende strandpark og bør også være det fremover.
- Den fysiske indretning bør, via aktivitetsbaseret design, understøtte, at aktiviteter med støj eller høj intensitet placeres hensigtsmæssigt i forhold til de mere rolige områder.
- Faciliteterne bør forbedres, så de i højere grad end i dag understøtter helårsbrug af parken, ligesom bygningerne bør kunne anvendes fleksibelt både offentligt og til flere brugergrupper og formål hen over året.
- Større længerevarende events i strandparken bør være begrænset. De skal afvikles med respekt for den øvrige brug af parken.

Ideer, som kan understøtte visionen og inspirere til en kommende helhedsplan:

- Det kan overvejes at etablere flere offentligt tilgængelige saunaer i området.
- Det vil øge områdets anvendelighed og tilgængelighed at etablere flere helårsåbne toiletter og brusere.
- En naturlegeplads til børn, gerne på den sydligste lille græsplæne ved vandet, vil kunne give børnefamilier, skoler og foreninger mulighed for yderligere aktivitet i området.
- Større variation i udendørs træningsfaciliteter, herunder nogle med skridsikkert underlag, vil kunne øge anvendeligheden og give aktivitetsmuligheder for flere brugergrupper.
- Et nyt og højere livreddertårn vil kunne øge sikkerheden på en større del af stranden.
- Bedre faciliteter til foreningslivet vil øge manges glæde ved at bruge området.
- For at bygningerne kan anvendes fleksibelt af offentligheden kan bygningerne åbnes op i dagtimerne til f.eks. madpakkehus, natur- og kulturformidling, café o.l.

Strand og hav



Pejlemærker:

- Stranden bør forbedres, så den fremstår bred, robust og indbydende gennem strandpleje, fjernelse af tang og sandfodring.
- Havet bør være et centralt oplevelseselement hele året. Faciliteterne målrettet badning bør forbedres – og meget gerne med offentlig adgang til sauna.
- Udformningen af stranden bør sikre, at alle kan komme helt ned til vandkanten uden barrierer. Badebroer, stier mv. bør understøtte en nem, sikker og direkte adgang til vandet hele året – for alle.

Ideer, som kan understøtte visionen og inspirere til en kommende helhedsplan:

- Det kan overvejes at gøre stranden bredere ved hjælp af sandfodring.
- En lang, smuk og brugervenlig badebro, der når ud til dybt vand – og gerne to – kan forbedre badeoplevelsen, fordi den giver lettere adgang til dybt vand.
- En udvidelse af stranden gennem anlæg af en mole eller badebro vil kunne skabe flere muligheder for ophold og beskyttelse mod erosion.
- Det vil kunne gøre stranden mere indbydende, hvis tangen fjernes ved sæsonstart.
- Ny udformning af overgangen mellem strand og park kan erstatte det eksisterende bolværk. Dette kan med fordel sikre en harmonisk overgang fra park til strand og vand, såvel fysisk som visuelt, og forbedre helhedsindtrykket, give beskyttelse samt give plads til nye opholdsmuligheder.

Park og skov



Pejlemærker:

- Beplantningen bør passe til det kystnære område – være autentisk og hjemmehørende, gerne også med nogle blomster og samtidig øge biodiversiteten.
- De store åbne græsarealer er en væsentlig kvalitet og bør – sammen med parkens historiske karakter – bevares, også gerne med mindre plejede zoner.
- Skovkarakteren i syd bør fastholdes og styrkes, så overgangen mellem parklandskabet og skoven bliver mere gradueret og opleves som en naturlig sammenhæng.

Ideer, som kan understøtte visionen og inspirere til en kommende helhedsplan:

- Det kan overvejes at genplante hestekastanjer på fortet for at genskabe det tidligere parkpræg.
- Plantningen af solitære træer mod vejen og på parkeringspladsen ved Café Jorden Rundt kan skabe grønnere sammenhæng langs Kystvejen og vil samtidig give en oplevelse af læ, når græsarealerne får træer "i ryggen".
- Løgplanter i græsset på de store plæner kan give en smuk sæsonbetonet blomstring og gøre området mere levende i foråret.
- Insektvenlige planter og lignende tiltag vil kunne styrke biodiversiteten.

Kultur og natur



Pejlemærker:

- Den historiske struktur bør bevares og fremhæves. Sigtelinjer, akserne mod Charlottenlund Slot og andre forbindelser bør holdes åbne, bl.a. gennem beskæring og balanceret beplantning langs Kystvejen og voldgraven.
- Biodiversitet bør styrkes bedst muligt både på land og i vand, og på en måde, der passer til det kystnære miljø og understøtter strandparkens helhedsudtryk.

Ideer, som kan understøtte visionen og inspirere til en kommende helhedsplan:

- En beskæring af hækken langs voldgraven kan forbedre udsynet til fortet og give indblik i områdets kulturhistorie.
- At holde akserne fra slottet fri for træer og beplantning kan bevare den vigtige sigtelinje, som er en central del af området.
- En forlængelse af stien fra slottet helt ned til vandet kan skabe en mere naturlig og sammenhængende adgang i området.
- En udpegning af områder, hvor der arbejdes særligt på at styrke biodiversiteten, kan understøtte naturens mangfoldighed.

Design, æstetik og helhed



Pejlemærker:

- Der bør skabes en visuel helhed, så bygninger, bygningsoverflader, inventar, belægninger og landskabselementer fremstår som en del af én samlet identitet – med fælles materialer, farver og udtryk. Dette omfatter også eventuelt nybyggeri eller renovering af eksisterende bygninger, så de fremstår tidssvarende og harmonisk integreret i omgivelserne.
- Aktiviteter bør integreres i det samlede design, så funktioner som legeplads, ophold og træning bliver en naturlig del af det æstetiske greb og ikke opleves som løse elementer.
- For at understøtte den grønne omstilling i Strandparken bør der arbejdes efter New European Bauhaus-principperne, hvor æstetik, inklusion og bæredygtighed går hånd i hånd.

Ideer, som kan understøtte visionen og inspirere til en kommende helhedsplan:

- Et sammenhængende inventar- og materialekoncept kan binde strand, park og bygninger bedre sammen med et roligt og genkendeligt udtryk.
- Materialer og farver, der passer til stedets identitet, kan styrke områdets helhedsindtryk og give et mere harmonisk udtryk.
- En renovering eller udskiftning af servicebygningen kan løfte området visuelt, især hvis bygningen indgår i et samlet æstetisk greb.
- Området omkring ishuset ved servicebygningen kan defineres mere tydeligt med belægning, beplantning og inventar, så det opleves mere harmonisk og indgår i en æstetisk helhed.
- Nye affaldsløsninger kan forbedre både brugervenligheden og områdets samlede æstetik.

Sammenhæng og tilgængelighed

Charlottenlund Strandpark i dag

Stisystemet er ikke sammenhængende og opleves mørke, smalle og med knækkede fliser. Flere stier løber mod de naturlige bevægelsesmønstre, og adgangen til og krydsningen af Kystvejen er mange steder besværlig. Stierne bruges både af cyklister, motionister, fodgængere og hundeluffere, som kommer til at spærre for hinanden.



Vision Sammenhæng og tilgængelighed

Det skal være let og intuitivt at bevæge sig i parken. Stier og adgangsvæje skal være diskret belyst og følge naturlige bevægelsesmønstre og skabe gode forbindelser mellem skov, strand, fort og park for både gående, cyklister og besøgende med særlige behov.

Pejlemærker:

- Stier og forbindelser bør følge naturlige bevægelsesmønstre og skabe logiske ruter mellem strand, park, fort, skov og vej – for alle besøgende, som skal færdes hensynsfuldt og med respekt for hinanden.
- Overgange over Kystvejen bør forbedres, så man trygt og let kan krydse vejen, og området på begge sider opleves som én samlet helhed.
- Området ved Café Jorden Rundt bør integreres, så det opleves som en naturlig og integreret del af skoven og Strandparken.
- Belysning bør være lav, skånsom og orienterende, så den øger trygheden, men samtidig tager hensyn til dyreliv og kystnatur.

Ideer, som kan understøtte visionen og inspirere til en kommende helhedsplan:

- En ekstra gangbro over voldgraven ved ishuset kan etableres for at styrke sammenhæng og tilgængeligheden i området.
- Tilgængeligheden i Strandparken kan optimeres ved at forbedre stiernes udgange mod Kystvejen og ved at anlægge nye stiforløb fra træningsområdet i nord til Kystvejen og Café Jorden Rundt samt en sti langs voldgraven fra parkeringspladsen til Kystvejen.
- For at styrke sammenhængen med skoven kan der etableres flere overgange på Kystvejen, og bilernes hastighed kan nedsættes ud for strandparken.
- Området omkring Café Jorden Rundt kan gøres mere grønt og indbydende ved at gentænke behovet for asfalten i området.
- En skånsom belysning i hele området kan øge trygheden og gøre området mere tilgængeligt i de mørke måneder.
- Strategisk placerede informationsskilte om faciliteter og regler kan understøtte wayfinding og øge opmærksomheden på reglerne i parken.



Fort og campingplads

Fortet og campingpladsen udgør et særligt område i strandparken, hvor kulturhistorie, funktion og rekreative aktiviteter mødes. I dag optager en offentlig campingplads en stor del af fortet. Campingpladsen er velbesøgt og fuldt belagt i højsæsonen. Pladsen er åben fra slut marts til slut oktober. Vinterhalvåret bruges til renoveringsarbejder og klargørelse til næste sæson.

Generelt er der et ønske om, at områdets æstetik styrkes, herunder at bygninger vedligeholdes og males, så området fremstår mere helhedsorienteret og velplejet.

Fortet har med sin robuste form potentiale til at rumme funktioner, som på grund af støj, intensitet mv. ellers kan genere de øvrige parkbrugere.

Følgende skal ses som opgaveudvalgets input til potentielle alternative anvendelser, hvis Kommunalbestyrelsen på et tidspunkt beslutter, at der ikke skal drives camping på fortet:

- Området og tilhørende lokaler kan udnyttes til fx midlertidige aktiviteter, saunaer eller kulturformål året rundt.
- Fortet kan bruges som ramme for mere støjende aktiviteter eller som et amfiteater.



Kontakt

Gentofte Kommune
Gentofte Rådhus
Bernstorffsvej 161
2920 Charlottenlund

E-mail: gentofte@gentofte.dk
Telefon: 3998 0000

Gentofte.dk

Udarbejdet for Gentofte Kommune af opgaveudvalget
Fremtidens Charlottenlund Strandpark

2025-2026